

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ

**VII Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 16-17 листопада 2017 року)

**ПОЛТАВА
ПУЕТ
2018**

Організаційний комітет

Голова: **О. О. Носуров**, д. і. н., професор, директор Державної академії України в галузі науки і техніки, заступник міністра освіти України, ректор Національного закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», ІДІ – ПУЕТ (м. Полтава).

Заступник голови: **М. С. Радюк**, д. с. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії економічних наук України, завідувач Міжнародної академії біоінформатикої, завідувач кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ; **С. В. Гарбулак**, д. т. н., доцент, проректор з наукової роботи ПУЕТ (м. Полтава).

Члени організаційного комітету

П. В. Герман, доцент, директор науково-навчального центру ПУЕТ (м. Полтава); **К. Ю. Береза**, к. с. н., доцент, заступник завідуючого кафедрою економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ (м. Полтава); **В. В. Дідовський**, д. с. н., професор, завідувач кафедри економіко-математичного моделювання ДНІП «Київський національний економічний університет імені Валерія Гетьмана» (м. Київ); **В. М. Вояк**, д. с. н., професор, заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів); **Ю. Г. Лисенко**, д. с. н., професор, член-кореспондент Національної академії наук України, директор Національно-інформаційного інституту інноваційних технологій управління ПУЕТ (м. Полтава); **В. І. Давиденко**, д. с. н., професор, завідувач відділу Інституту економіки і прогнозування Національної академії наук України, професор кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ (м. Полтава); **В. К. Москалюк**, д. с. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Закарпатського національного університету (м. Закарпаття); **Т. В. Морадуліна**, д. с. н., професор, заступник кафедри економічної кібернетики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (м. Харків); **В. М. Порозик**, д. с. н., професор, директор Інституту дослідницької освіти Класичного приватного університету (м. Закарпаття); **С. К. Радчишин**, д. т. н., д. с. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік: МАІ, МАШБ, МЕНУ, ТАУ, АПНУ, професор кафедри інформаційних систем та економіки ДНІП «Київський національний економічний університет імені Валерія Гетьмана» (м. Київ); **А. А. Рибальська**, д. с. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного торговельно-економічного університету (м. Київ); **М. В. Руминський**, д. с. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики ДНІП «Донецький національний технічний університет» (м. Донецьк); **В. А. Ткаченко**, д. с. н., професор, академік Академії економічних наук України, заступник директора Науково-дослідного інституту розвитку економіки та суспільства Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро); **О. А. Харченко**, к. т. н., доцент, доцент факультету обліку, аудиту та економічної кібернетики, доцент кафедри програмної інженерії та інформаційних систем Київського національного торговельно-економічного університету (м. Київ); **О. І. Черник**, д. с. н., професор, директор Державної академії України в галузі науки і техніки, заступник кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ); **С. І. Іонченко**, к. т. н., доцент, директор науково-навчального інформаційного центру ПУЕТ (м. Полтава); **Л. М. Дідович**, начальник редакційно-видавничого відділу ПУЕТ (м. Полтава).

Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління :
Е45 матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 16–17 листопада 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 270 с. – Текст укр., рос. мовами.

ISBN 978-966-184-304-1

У матеріалах конференції розглядаються проблеми та особливості моделювання й управління сучасними економічними процесами та системами, теоретичні основи формування механізмів і систем стратегічного розвитку підприємств, сучасна проблематика підготовки фахівців з економічної кібернетики та комп'ютерних інформаційних технологій. Матеріали розраховано на науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів закладів вищої освіти.

Матеріали тез не редактуються. Організатори конференції можуть не поділяти думки учасників та не несуть відповідальність за зміст доповідей, точність викладених фактів, цитат і посилань.

УДК 338.2

Матеріали друкуються в авторській редакції новими оригіналами.

За вклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Розповсюдження не вимагається без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

ISBN 978-966-184-304-1

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2018

2. Таненбаум Э. Распределенные системы. Принципы и парадигмы / Э. Таненбаум, М. ван Стеен. – Санкт-Петербург : Питер, 2003. – 877 с. – ISBN 5-272-00053-6.
3. Цимбал А. А. Технологии создания распределенных систем. Для профессионалов / А. А. Цимбал, М. Л. Аншина. – Санкт-Петербург : Питер, 2003. – 576 с.

В. О. Шаповалов, доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

МОДЕЛЬ «ЕКОНОМІЧНОЇ ЛЮДИНИ» ТА КОНЦЕПЦІЯ РАЦІОНАЛЬНОСТІ

Економічна теорія з часу свого виникнення як самостійної галузі наукового знання використовувала модель «економічної людини». Виникнення такої моделі зумовлено необхідністю вивчення проблем вибору і мотивації у господарській діяльності. Єдиного та усталеного визначення «економічної людини» в сучасній економічній науці не існує. У загальному вигляді така модель містить три групи чинників, які передбачають визначення цілей людини, засобів їх досягнення та інформацію (знання) про способи досягнення цих цілей.

Модель «економічної людини» передбачає такий стан людини, за якого вона не може одночасно задовольнити усі свої потреби і тому змушена здійснювати вибір при наявних альтернативах. Чинники, які обумовлюють цей вибір, поділяються на дві групи: уподобання та обмеження. Уподобання характеризують суб'єктивні потреби і бажання людини, вони є всеохоплюючими і не суперечать одне одному. Обмеження – це об'єктивні можливості людини задовольняти свої потреби. Головними обмеженнями економічної людини є величина її доходу, ціни окремих благ та послуг а також час, впродовж якого необхідно прийняти рішення. У процесі вибору економічна людина керується виключно власними інтересами, її поведінка визначається власною системою переваг, а не інтересами інших або прийнятими в суспільстві нормами, традиціями або правилами. Економічна людина здатна оцінювати усі можливі варіанти вибору.

Саме тому її вибір є раціональним, оскільки з усіх альтернатив обирається та, яка найбільшою мірою відповідає її перевагам.

Дотримуючись погляду традиційної економічної теорії, можна уявити економічну людину як істоту, яка повністю контролює себе і свої вчинки. Вона ігнорує інтереси інших суб'єктів, які в позитивному або негативному плані можуть відобразитися на його рішеннях, а також передбачає відсутність взаємозв'язку між метою та засобами її досягнення. Інституційний підхід до моделі «економічної людини» в більшій мірі визначає характер ситуації, за якої здійснюється вибір, а не розглядає отриманий результат в рамках взаємодії багатьох людей.

У сучасній науковій літературі для позначення економічної людини використовується акронім REMM (resourceful, evaluative, maximizing man), що означає «винахідлива, людина, що оцінює, що максимізує». Така модель передбачає, що економічна поведінка людини повністю раціональна. Максимальна або досконала раціональність передбачає вибір найкращого варіанту з усіх наявних альтернатив. Це означає, що людині притаманні необмежені пізнавальні здібності, у кожен момент часу вона володіє повною і достовірною інформацією про минулий, поточний і майбутній стан середовища, вона здатна без зусиль і затрат виявляти закономірності і прогнозувати майбутні події. Досконала раціональність дозволяє економічній людині безпомилково оцінювати наслідки своїх дій на основі своїх переваг.

Але раціональність – це ще далеко не все, що визначає поведінку економічного суб'єкта. Адже людина не існує відокремленою від навколишнього середовища і таких же людей як і вона. Ідея повної раціональності знаходиться в очевидному протиріччі з щоденною реальністю: люди не тільки не знали і не знають усього, що їм хочеться знати, але сама можливість розширити сферу відомого ставиться під сумнів. Адже здобуття нового знання вимагає зусиль і витрат, причому неможливо зрозуміти чи відшкодуються ці зусилля. Більш того, навіть наявність значного обсягу даних зовсім не гарантує, що на їх основі будуть зроблені правильні і вичерпні висновки: не тільки знання, а й можливості людей їх освоїти обмежені.

Тому насправді людині властива обмежена раціональність. Ця форма раціональності передбачає, що економічні суб'єкти намагаються діяти раціонально, але проявляють цю властивість досить обмежено. Обмежена раціональність означає в тому числі і те, що індивіди можуть робити помилки, наприклад, не враховуючи при прийнятті рішень якісь витрати або вигоди або виключати з розгляду найбільш вигідні варіанти дій. Дійсно обрані альтернативи не завжди є найкращими з можливих. Ще більш радикальний підхід пропонує замінити принцип максимізації – принципом задоволеності, так як в складних ситуаціях наслідування правилам задовільного вибору вигідніше, ніж спроби глобальної оптимізації.

Модель «економічної людини» склалася у ході більш ніж двохсотрічної еволюції економічної науки. За цей час деякі ознаки моделі, які раніше вважалися основними, відпали як неовоб'язкові. Точніше буде сказати, що властивості ці збереглися в модифікованому вигляді, який не завжди піддається пізнанню з першого погляду.

Є. А. Шевченко, магістр

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ СКЛАДСЬКОЇ ЛОГІСТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Модель управління логістичним процесом базується на управлінні інтенсивністю матеріальних потоків при змінах споживчого попиту. При плануванні логістичного процесу, який розробляється відділом логістики, необхідно враховувати інформацію інших служб підприємства, таких як відділ маркетингу, відділ збуту, відділ матеріального забезпечення. У відповідності з логістичною стратегією і тактикою підприємства відділ повинен планувати:

- графіки поставки замовлень клієнтам, виконання замовлень і їх доставка «точно в термін»;
- маршрути руху при централізованій доставці вантажу;
- управління існуючими трудовими і матеріальними потоками;

<i>Кузьменко О. К., Чуб В. В.</i> Моделювання ризиків інвестиційних проєктів	135
<i>Перебийніс В. І. Федірець О. В.</i> Використання теорії масового обслуговування для моделювання.....	140
<i>Рогоза В. М.</i> Методичні підходи формування інформаційних систем на технологіях забезпечення розвитку економічних об'єктів	143
<i>Сластьон С. О.</i> Проєктування розподілених інформаційних систем для виробничого підприємства.....	146
<i>Шановалов В. О.</i> Модель «Економічної людини» та концепція раціональності	149
<i>Шевченко Є. А.</i> Моделювання бізнес-процесів складської логістики підприємства.....	151

СЕКЦІЯ 3. ПРОГНОЗУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ І ПРОЦЕСІВ..... 154

<i>Дивич А. В., Нестеренко О. А.</i> Обґрунтування прогнозних величин доходності при визначенні вартості ділянок ріллі у зв'язку з їх викупом для сусільних потреб чи примусовим відчуженням.....	154
<i>Юрченко А.</i> Використання авторегресійних моделей при прогнозуванні валютного курсу.....	159

СЕКЦІЯ 4. МЕТОДИ І СИСТЕМИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ 162

<i>Даценко В. М.</i> Види підприємницьких ризиків та особливості визначення їх впливу на прийняття господарських рішень	162
<i>Дроботя Я. А.</i> Фінансові ризики залучення транснаціонального банківського капіталу.....	167
<i>Манько В. В.</i> Формування та моделювання процесів інноваційного розвитку підприємств	169
<i>Політько Д. В.</i> Обґрунтування напрямів використання прибутку підприємства.....	173